

20.5.2013

B7-0232/2013

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Tööttingimused ning tervisekaitse- ja ohutusnormid, pidades silmas hiljutisi vabrikupõlenguid ja hoonevaringut Bangladeshis (2013/2638(RSP))

Jean Lambert, Franziska Keller, Barbara Lochbihler, Marije Cornelissen, Karima Delli, Yannick Jadot, Malika Benarab-Attou, Elisabeth Schroedter, Nicole Kiil-Nielsen, Raül Romeva i Rueda, Franziska Katharina Brantner, Ulrike Lunacek, Ana Miranda, Sven Giegold, Claude Turmes, Judith Sargentini, Helga Trüpel, Nikos Chrysogelos
fraktsiooni Verts/ALE nimel

B7-0232/2013

Euroopa Parlamendi resolutsioon töötingimuste ning tervisekaitse- ja ohutusnormide kohta, pidades silmas hiljutisi vabrikupõlenguid ja hoonevaringut Bangladeshis (2013/2638(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Bangladeshi kohta, eriti 17. jaanuari 2013. aasta¹, 6. septembri 2007. aasta² ja 10. juuli 2008. aasta³ resolutsioone,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsioone inimõiguste ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes⁴ ning ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduskokkulepetes⁵,
- võttes arvesse Euroopa Ühenduse ja Bangladeshi Rahvavabariigi vahel sõlmitud partnerlus- ja arengualase koostöö lepingut⁶,
- võttes arvesse kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Catherine Ashton ja ELi kaubandusvoliniku Karel de Gucht 30. aprilli 2013. aasta ühisavaldust pärast hiljutist hoonevaringut Bangladeshis,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2006. aastal vastu võetud tööohutust ja tervishoidu arendavat raamistikku (nr 187) ning 1981. aastal vastu võetud tööohutuse ja tervishoiu konventsiooni (nr 155), mida Bangladesh ja Pakistan ei ole ratifitseerinud, ning nende vastavaid soovitusi (R-197); võttes arvesse ka 1947. aasta konventsiooni tööinspeksioonide kohta (C-081), mille Bangladesh ja Pakistan on allkirjastanud, ning selle soovitusi (R-164),
- võttes arvesse komisjoni teatist „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas” (COM(2011)0681),
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2013. aasta resolutsiooni ettevõtja sotsiaalse vastutuse, usaldusväärse, läbipaistva ja vastutustundliku ettevõtluse ning jätkusuutliku majanduskasvu kohta⁷ ning sama kuupäeva resolutsiooni ettevõtja sotsiaalse vastutuse, ühiskonna huvide edendamise ning suuna kohta säästvate ja kaasavate taastumisele⁸,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste nõukogus 2011. aasta juunis heakskiidetud ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid, millega luuakse valitsustele ja ettevõtetele inimõiguste kaitse ja järgimise raamistik,

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0027.

² ELT C 187 E, 24.7.2008, lk 240.

³ ELT C 294 E, 3.12.2009, lk 77.

⁴ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 31.

⁵ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 101.

⁶ ELT L 118, 27.4.2001, lk 48.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0049.

⁸ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0050.

- võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et ELil on Bangladeshiga head ja pikaajalised suhted, sealhulgas tänu partnerlus- ja arengualase koostöö lepingule;
- B. arvestades, et Bangladeshist on saanud Hiina järel maailma suuruselt teine rõivaeksportija, sealsed palgad on rõivatööstuse madalaimad, tekstiilisektor moodustab ligi 80% riigi ekspordist ning EL on Bangladeshis peamine eksporditur, ning arvestades, et tootmissurve tõttu rahvusvahelisel tekstiiliturul, mida iseloomustavad madalad hinnad ja kiire käive, on Bangladeshis töötajad eriti kaitsetus olukorras;
- C. arvestades, et 24. aprillil 2013. aastal kukkus Dhaka lähedal Savari linnas kokku hoone Rana Plaza, kus asus mitu rõivavabrikut, mistõttu sai surma üle 1000 inimese ja vigastada üle 2500 inimese;
- D. arvestades, et kokku varisenud hoone oli ehitatud ebaseaduslikult ega vastanud ohutusnormidele, ning arvestades, et vabrikuomanikud nõudsid töötajate tööle tagasisaatmist vaatamata sellele, et eelmisel päeval olid avastatud praod ja nõustanud insener oli hoiatanud, et hoonesse ei tohiks inimesi lasta;
- E. arvestades, et sellele õnnetusele oli 2012. aasta novembris Ashulias eelnenud Tazreen Fashioni vabrikupõleng, milles hukkus üle 100 töötaja ning vigastatute arv oli veelgi suurem, ning arvestades, et vaid mõni päev pärast Savaris toimunud õnnetust hukkus 8. mail 2013 Tung Hai rõivavabriku põlengus Dhaka Mirpuri piirkonnas kaheksa inimest;
- F. arvestades, et kuigi valitsuse uurimiskomisjon, mille moodustasid siseministerium ja parlamendi alaline komisjon tööministeeriumi juures, jõudis järeldusele, et Tazreeni vabriku omanikule tuleks andestamatu hooletuse tõttu esitada kriminaalsüüdistus, ei ole teda vahistatud; arvestades, et 28. aprillil 2013. aastal esitati Bangladeshis kõrgemale kohtule petitsioon, milles süüdistati ametivõime tegevusetuses ja nõuti vabrikuomaniku vahistamist; arvestades, et Rana Plaza juhtumiga seoses on vahistatud vabriku ja hoone omanikud ning nende vastu on esitatud kriminaalsüüdistus;
- G. arvestades, et 16. mail 2013. aastal varises Kambodžas Kâmpóng Spœ provintsis sisse kingavabriku katus, mille tagajärjel sai surma vähemalt kaks inimest;
- H. arvestades, et kõigil juhtudel on inimohvrite suure arvu põhjuseks peetud peamiselt minimaalsete ohutusmeetmete puudumist, ebaseaduslikke ja puudulikke ehituskonstruksioone ning töötajate õigusetust kaitsta oma huvisid;
- I. arvestades, et Bangladeshis ajalehtedes avaldatu põhjal on Bangladeshis ainult 51 inspektorit, kes peavad kogu riigis kontrollima ligi 5000 rõivavabrikut ja muid tööstusettevõtteid;
- J. arvestades, et töötajate õiguste rahvusvahelise foorumi avaldatud andmeil on alates 2005. aastast Bangladeshis vabrikupõlengutes hukkunud enam kui 600 tekstiilitöötajat ning inimõigusorganisatsioonide aruannete alusel pole ühtegi vabrikuomanikku ega juhtkonna liiget seni kuhu alla antud;

- K. arvestades, et teatud lääne jaemüüjad on vaid vastumeelselt tunnistanud, et neis vabrikutes toodeti nende rõivatooteid, mis näitab seda, et rahvusvahelise tekstiilitööstuse tarneahelas puudub läbipaistvus ja vastutus;
- L. arvestades, et konkurents globaliseerunud majanduses, kus rõivaste ja jalatsite valmistamisel muutub tootmistsükkel aina lühemaks ning toodang ja tarbimine aina kasvab, toob kaasa talumatu surve tootmisele ja tööjõukuludele ning kahjustab lubamatul viisil ohutust ja töötajate tervist; arvestades, et Bangladeshis valitsuse andmeil on Ühendkuningriigis kulutused rõivastele alates 2005. aastast vähenenud 20%;
- M. arvestades, et tekstiili- ja rõivatööstus on tänapäeval maailma suuruselt teine majandustegevus kaubavahetuse intensiivsuse poolest ning et tekstiilitööstust peetakse üheks kõige saastavamaks tööstussektoriks; arvestades, et tehiskiudude ketramine, kudumine ja tootmine halvendab õhukvaliteeti ning värvimisel ja trükkimisel kulutatakse tohutul hulgal vett ja kemikaale ning paisatakse õhku palju lenduvaid aineid, mis on eriti kahjulikud töötajatele, tarbijatele ja keskkonnale;
- N. arvestades, et töötajate õiguste konsortsiumi andmeil tuleks lisada vähem kui 10 senti vabrikuhinnale, mis on seitsmel miljardil rõivaesemel, mida Bangladesh müüb igal aastal läänemaistele kaubamärgiettevõtetele, selleks et viie aasta jooksul viia riigi 5000 rõivavabrikus ohutusnormid Lääne tasemele;
- O. arvestades, et rõivatööstuses on töötajate töö- ja ohutusnormide parandamisel edusammudeni jõudmiseks oluline ühine vastutus, mis ulatub Euroopa lõpptarbijalt jaemüüja kaudu vabriku juhatuse ja valitsuseni ning puudutab tootmise ja tarneahela kõiki tasandeid;
- P. arvestades, et ebainimlikud töötingimused, töötajate ekspluateerimine ja keskkonna hävitamine ei piirdu üksnes teatavate piirkondadega maailmas või teatavate tööstussektoritega, vaid nendega tuleb võidelda üle maailma, nagu on näidanud hiljutised dramaatilised sündmused Kreekas Manoladas, kus 17. aprillil 2013 farmi ülevaatajad tulistasid ja haavasid enamjaolt Bangladeshist pärit maasikakorjajaid, kes nõudsid oma kuus kuud saamata palka;
1. väljendab sügavat kurbust hukkunute ja paljude vigastatute pärast Rana Plaza tragöödiat, mis on üks rängemaid tööstusõnnetusi üldiselt, ning avaldab kaastunnet vigastatutele ja hukkunute pereliikmetele;
  2. kutsub üles kõiki neid Euroopa jaemüüjaid, kelle tellimusi põlengute toimumise ajal täideti, toetama kohalikke ametivõime ning kaasama sotsiaalpartnereid, et luua asjakohane ja läbipaistev hüvitussüsteem ohvrite ja nende perekondade jaoks ning sellist süsteemi rahaliselt toetada; on seisukohal, et sellise süsteemi abil tuleks katta palgakaotus ja kulud, mis on vigastatutel ja hukkunute peredel tekkinud, ning tagada vigastatutele tasuta meditsiiniline taastusravi ning hukkunud töötajate ülalpeetavatele pereliikmetele hooldus ja koostöö;
  3. tervitab ametiühingute, valitsusväliste organisatsioonide ja ligikaudu 40 rahvusvahelise tekstiilijaemüüja vahel sõlmitud Bangladeshis tule- ja ehitusohutuse kokkulepet, mis allkirjastati 15. mail 2013 ja mille eesmärk on parandada tootmiskohtades ohutusnorme

(lepe sisaldab ka nende meetmete rahastamise korda), sel eesmärgil luuakse sõltumatu kontrollisüsteem, mis hõlmab ka avalikke aruandeid ja kohustuslikke parandus- ja remonditöid, ning toetatakse aktiivselt tervisekaitse- ja ohutuskomisjonide loomist, kaasates nendesse igast vabrikust töötajate esindajaid; kutsub seda ettevõtmist toetama kõiki asjaomaseid tekstiilitööstuse kaubamärgiettevõtteid, sh jaemüüjaid Walmart ja Gap, kes on senini tagasi lükanud kõik siduvad lepped;

4. väljendab heameelt tegevuskava üle, mille 4. mail 2013. aastal võtsid vastu valitsus, tööandjad, töötajad ja ILO ning mis eelkõige kohustab osapooli reformima tööõigust, lubama töötajatel moodustada ametiühinguid ja pidada kollektiivlääbirääkimisi, hindama 2013. aasta lõpuks kõigi tegutsevate ja ekspordile suunatud rõivavabrikute ohutust, ümber paigutama ohtlikud vabrikud ning tööle võtma sadu uusi inspektoreid;
5. loodab, et tegevuskava rakendatakse täielikult; tervitab sellega seoses Bangladeshis valitsuse otsust tõsta lähinädalatel miinimumpalka, mis mõjutaks ligi 4 miljonit töötajat, kellest enamik on naised, ning nõuab tungivalt, et Bangladeshis valitsus võtaks sanktsioone äriühingute suhtes, kes miinimumpalgast vähem maksavad; innustab valitsust miinimumpalka pidevalt üle vaatama, et saavutada äraelamist võimaldav töötasu; loodab, et tööandjate ühingud peavad kinni oma lubadusest võtta taas tööle õnnetuse tõttu töötuks jäänud töötajad ja uuesti töövõimeliseks saanud töötajad, ning kutsub valitsust ühtlasi üles vastu võtma seadusi, et kaitsta ametiühingute liikmeid selle eest, et töövõtjad vallandavad nad seaduspärase ametiühingutegevuse eest;
6. kiidab heaks Bangladeshis valitsuse sammud toetada ohvrid ja nende perekondi ning anda kohtu alla isikud, kes on vastutavad nii paljude inimohvrite eest; kutsub ametivõime üles kohustama ettevõtete juhtkondi tegema ametivõimudele kättesaadavaks täieliku nimekirja neist töötajatest, kes said õnnetustes kannatada, ning kindlustama ohvritele täieliku juurdepääsu õigussüsteemile, et nad saaksid nõuda hüvitist;
7. kutsub kõiki ettevõtteid, eelkõige rõivatööstuse kaubamärgiettevõtteid, kes sõlmivad töövõtu- või alltöövõtulepinguid Bangladeshis ja teistes riikides, täiel määral järgima rahvusvaheliselt tunnustatud ettevõtja sotsiaalse vastutuse tavasid, eelkõige hiljuti ajakohastatud OECD juhiseid rahvusvahelistele ettevõtetele, ÜRO ülemaailmse kokkuleppe kümme põhimõtet, sotsiaalse vastutuse ISO 26000 näidisstandardit, ILO kolmepoolset deklaratsiooni rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika kohta ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid, ning vaatama kriitilise pilguga üle oma tarneahelad tagamaks, et nende kaupu toodetakse üksnes vabrikutes, kus täielikult järgitakse ohutusnõudeid ja töötajate õigusi;
8. tõdeb, et töö tekstiilisektoris on aidanud miljonitel vaestel naistel Bangladeshis ja mujal pääseda viletsusest ja meeste toetusest sõltumisest; on siiski seisukohal, et teatud minimaalsed ohutus- ja tööstandardid peaksid olema normiks kogu maailmas, sh ELis; kutsub eelkõige Bangladeshis valitsust üles tagama, et kõik vabrikandid täidaksid 2006. aasta tööseadust;
9. on veendunud, et kui tõsta hinda, mida tarbija maksab lõpptootest, siis võib see aidata kaasa olukorra paranemisele, ning usub, et aeg on küps läbirääkimisteks ülemaailmse miinimumpalga üle rõivatööstuses; on veendunud, et tasub kaaluda ettepanekuid tekstiilitöötajate olukorra parandamise kohta, nagu näiteks Nobeli preemia laureaadid

Muhammad Yunuse ettepanekut luua rõivatööstuse töötajate heaolufond;

10. kutsub nõukogu ja komisjoni üles lisama kõikidesse ELi poolt allkirjastatavatesse kahepoolsetesse kaubandus- ja investeerimislepingutesse õiguslikult siduva klausli ettevõtja sotsiaalse vastutuse kohta, mis põhineb rahvusvahelisel tasandil kindlaks määratud ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtetel, sealhulgas 2010. aastal ajakohastatud OECD suunistel ning ÜRO (eelkõige ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetes), ILO ja ELi kindlaks määratud standarditel; teeb ettepaneku ühtlustada selle klausliga kehtivad standardid ja kontseptsioonid, et tagada võrreldavus ja õiglus, ning teeb ettepaneku, et klausel sisaldaks meetmeid nende põhimõtete rakendamise tõhusaks kontrolliks ELi tasandil;
11. kutsub nõukogu ja komisjoni üles kehtestama õigusakte, mis kohustaksid äriühinguid, kes soovivad tegutseda Euroopa turul ELi õiguse alusel, esitama teavet oma toodete kogu tarneahela kohta kooskõlas ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega, mille hulka kuulub tootmisüksuseni ulatava tarneahela läbipaistvus, ning jääb ootama komisjoni selleteemalist teatist;
12. tervitab komisjoni kavatsust aidata Bangladeshil parandada tööohutust ja töötervishoidu ning suurendada ettevõtjate sotsiaalset vastutust;
13. nõuab, et tulevikus omistataks ELi kaubanduskokkulepetes kolmandate riikidega suuremat tähtsust tööohutuse ja töötervishoiu teemale kui inimväärse töö tagamise suuniste ühele osale, ning nõuab, et EL pakuks tehnilist tuge nende sätete rakendamiseks;
14. nõuab piiriülese õigusalase koostöösüsteemi loomist ELi ja nende kolmandate riikide vahel, kellega liit on allkirjastanud kahepoolsed kaubanduslepingud, et tagada ohvritele juhul, kui rahvusvahelised ettevõtted ja nende vahetud tütarettevõtted ei järgi sotsiaalvaldkonda või keskkonda käsitlevaid õigusakte või ei järgi ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtteid või õiglase kaubavahetuse tavaid, tõhus juurdepääs õigussüsteemile riigis, kus asjaomane rikkumine toimus, ning toetada rahvusvaheliste kohtumenetluste kasutuselevõttu, et tagada vajaduse korral ettevõtete karistamine õigusrikkumiste eest;
15. mõistab teravalt hukka Kreekas Manoladas aset leidnud vägivaldse rünnaku võõrtöötajate vastu ning avaldab kaastunnet ohvritele; kiidab heaks Kreeka ametivõimude sammud anda seaduserikkujad kohtu alla ning pakkuda ohvritele hüvitust; kutsub komisjoni üles igati toetama Kreeka ametivõime nende võitluses rassistlike kallaletungide ja väärkohtlemise laine vastu, mis praegu Kreekas levib;
16. innustab kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti ning volinik De Guchti lisama Bangladeshiga toimuvatesse aruteludesse ELi üldise soodustuste süsteemile jätkuva juurdepääsu üle sellised teemad nagu tervise- ja ohutuskontrolli käsitlevate ILO põhinormide ratifitseerimine ja ühinemisvabadus;
17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, Bangladeshis valitsusele ja parlamendile ning ILO peadirektorile.

